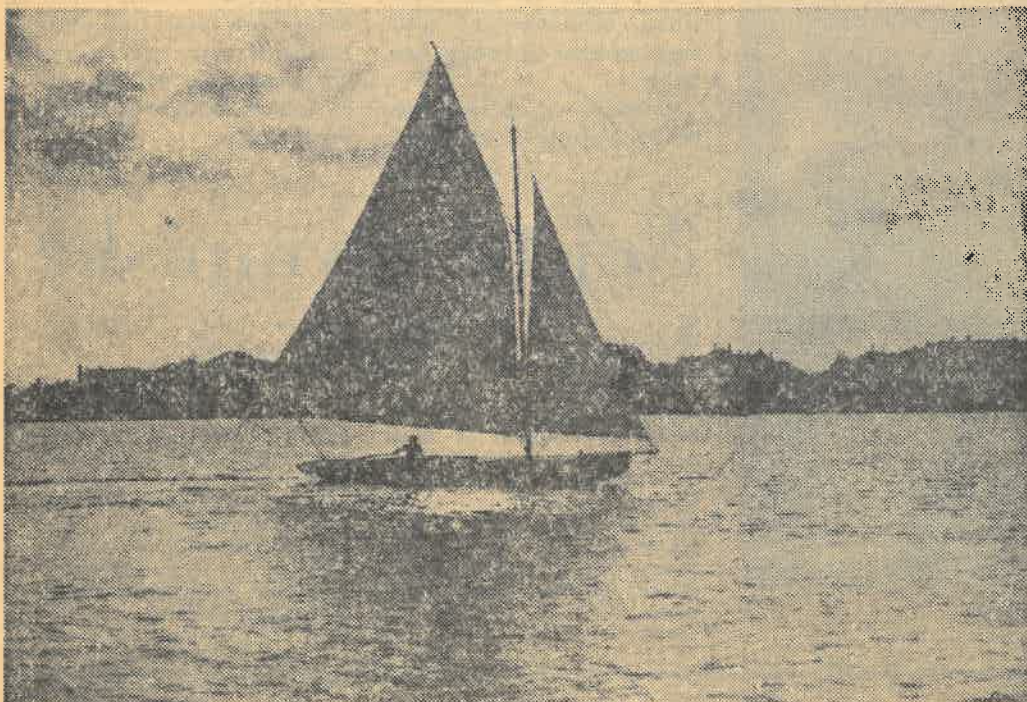

»Fjordgubben« i Frederikssund:

- I skal have respekt for vandet, knægte!

I 1908 købte Louis Maag sin første kapsejler for 400 kr. Båden blev købt af baron Blixen-Finecke, - her er båden fotograferet på Øresund ud for Hellerup.

AF BIRGER KRISTENSEN

Alderspræsidenten blandt cyklisterne i Frederikssund fylder 90 år på torsdag den 22. januar. Det er Louis Maag, blandt sine mange venner kendt som »Fjordgubben«, der runder dette tilværelsens hjørne, som han selv mener bliver det sidste. — Jeg holder ikke ti år til, siger han.

Louis Maag, der bor i villaen »Aldershvide« på Kalvøvej i Frederikssund, er ikke alene en kendt personage i sin by, han har levet længe nok til at være en legende i dansk sejlsports historie. I dette århundredes første årtier var han Øresund-sejladsernes »hårdeste nitte«, og de største navne i den sejlsports-generation, der fulgte efter ham, lærte sejlsportens kunst hos Louis Maag, bl.a. brødrene Berntsen.

Når Louis Maag fortæller om et langt livs oplevelser, er det dem sejlsporten gav ham, han husker bedst og selv taler om.

Hvordan han fik tjent til tilværelsen og livets ophold er

for Louis Maag nærmest ligegyldige bagateller, og det er blot i en bisætning, det bliver nævnt, at han i en årrække var ejer af Cementfabrikken i Lynæs, som han solgte i 1938 og flyttede til Frederikssund. I 15 år boede han i huset »Bittenbo«, helt nede ved fjorden vis a vis Kronprins Frederiks Bro, for herefter at flytte til »Aldershvide« på Kalvøvej.

— Det var hos min bedstefar, der var præst i Taarnby, jeg gjorde mine første erfaringer »til søs«. Gadekæret i Taarnby var en mellemting mellem et meget stort gadekær og en meget lille sø. Det var mere mudder end vand. Når præstens pram ikke lå ved stranden lå den i gadekæret. Da jeg var otte år, havde jeg mit første haveri. Prammen vendte rundt, og jeg stod på hovedet i mudderet. Kun bene ne stak op. Havde der ikke været en venlig sjæl, som trak mig på land, var der blevet sat tidligt punktum for mit liv, siger Louis Maag.

— Mit dramatiske haveri

blev dog ganske overskygget af, at jeg samme formiddag havde inviteret en flok legekammerater på kirsebær i præstegårdshaven. Det var for min bedstemor en langt mere formastelig gerning, end at jeg var ved at sætte livet til i gadekærets mudder.

Da mine forældre kort efter flyttede til en lejlighed på Christianshavn, var det i kanalen og statsgraven, i både, der kunne lejes for 10 øre, jeg føjede nye sejlererfaringer til dem, der på godt og ondt var høstet i gadekæret i Taarnby.

Men det var en onkel, en sømand, der var gået i land som fyrmester på Æbelø ved Bogen-se, som i sommerferierne påtog sig at lære mig at sejle på åbent vand.

— Da familien igen holdt flyttedag, rejste vi til Hellerup, der dengang »lå på landet«, og så havde jeg Øresund lige ved hånden, fortæller Louis Maag.

Sejlsporten var nu blevet Louis Maags ét og alt. I 1905 tog han sætteskipper-eksamen, men allerede da havde Louis

Dansk sejlsports
»legende«
Louis Maag,
Frederikssund,
fylder 90 år
på torsdag

Maag og en jævnaldrende kammerat sejlet Øresund tyndt med en dristighed, som fik sundets agtværdige sejlsportsfolk til at ryste opgivende på hovedet.

I 1908 købte Louis Maag og kammeraten deres første kapsejler. De købte den for 400 kr. I dag ville det være en båd i 150.000 kr.s klassen.

Fra barnsben havde Louis Maag lært at vise respekt for vandet. Nu var det kapsejlerne, der fik respekt for Maag. Utallige er historierne om Louis Maags sejre i datidens store Øresunds-sejladser. Men når der skal gøres status over Louis Maags indsats for dansk sejlsport, er det hans indsats for at lære ungdommen den dristighed og respekt, disciplin og lydighed, som er forudsætningen for, at sejlsporten kan blive rig på præmier og oplevelser.

Louis Maag fortæller meget om »sine drenge«, dem han samlede i Hellerup Sejlklubs juniorafdeling, og som siden var med til at skabe dansk sejlsports internationale ry.

Tiden som leder af juniorafdelingen i Hellerup Sejlklub var rige år, en »storhedstid« for Louis Maag, men gemmer også en oplevelse, som stadig kan bevæge den gamle »Fjordgubben«.

I juniorafdelingen var vi meget kongetro. Christian den X's fødselsdag markerede vi med en fælles sejlads op igennem Øresund til Strandmøllen, hvor vi drak chokolade på Strandmøllekroen og sendte en hilsen til kongen. Vi sejlede i lånte både. Alt gik efter programmet, indtil vi nåede hjem til lystbådehavnen i Hellerup. Det var ved 19-tiden, og der

Louis Maag har sin sejlerkasket endnu, og er her fotograferet ved et billede, som sejlervennen, kunstmaleren Hagedorn Olsen malede af Maag, da han stadig var aktiv sejler på Roskilde Fjord.

var en båd, der ikke var kommet ind.

Vi ventede og ventede, lysene langs Strandvejen blev tændt, og jeg manglede tre af »mine drenge«. Ved 21-tiden ringede telefonen i klubhuset. Over Lyngby Radio meddelte kaptajnen på en sandsuger, der havde arbejdet ud for Taarbæk, at drengene var bjerget. Den aften lærte vi alle, at lydighed er et ubønhørligt krav til en sejler.

De tre knægte, de var i 15-16 års alderen, Carl Viggo Berntsen var en af dem, havde på vejen hjem fået den idé, at de ville prøve at pilke et par torsk inden de satte kursen hjemad. Stik imod alle ordrer om at sejle hjemad tæt på kysten, stak de tre kilometer til søs. De kom i vanskeligheder. En af dem skulle ordne sejlet

og gik til tops i masten. Båden tippede rundt, og det var kun drengenes redningsveste, som slet ikke var så effektive, som dem vi har i dag, der holdt dem oven vande. Sandsugeren havde set have-riet og nåede frem til drengene, da de havde givet op. Jeg tror, at det var i sidste øjeblik, vi fik fat i de knægte, sagde kaptajnen senere til mig, fortæller Louis Maag.

Når man i dag spørger Louis Maag, hvad han følte og tænkte i de to timer, han ventede på havnen i Hellerup, får han tårer i øjnene.

— Jeg kunne ikke se nogen rimelighed i, at der skulle ske en ulykke. Bagefter var vi bare lykkelige, og fandt måske en rimelighed i det skete. Det var jo et »ulydighedens følge«, siger Louis Maag.

Da Louis Maag i 1938 kom til Frederikssund, havde han lagt kapsejladser på hylden.

— Lige pludselig kan man ikke mere, siger han. Men han havde endnu mange år som aktiv sejler.

Utallige er de drenge i Frederikssund, som på fjorden mødte Maag og fik gode råd og kraftige rettesættelser med på vejen.

I havnen eller på fjorden har man tit hørt Louis Maag tordne: »I skal have respekt for vandet, knægte«.

Men nu er Louis Maag gået på land. Det er mange år siden. Men han kommer stadigvæk på havnen, og han er ikke blevet mere afdæmpet med

årene, eller gået i sig selv og blevet sær. Det kniber med hørelsen, men lysten til at snakke sejlsport og give gode råd er stadig usvækket, også selv om man ofte har hørt Louis Maag sige: »Jeg har ingen mening. Når man er 80 år, er man død«.

Den påstand dementerer Louis Maag selv, og har da også på 90 års dagen indvilget i, at møde op til en reception i Frederikssund Sejlklubs klubhus ved lystbådehavnen mellem kl. 13 og 15.

Ved den lejlighed vil man nok også høre Louis Maags barsk-filosofiske bemærkning om, at livet starter og ender i en pram!